

**SAŽETAK PRESUDE
GOGITIDZE I DRUGI PROTIV GRUZIJE
OD 12. SVIBNJA 2015.
ZAHTJEV BR. 36862/05**

Zapljena nezakonito stečene imovine nije bila protivna Konvenciji

❖ **ČINJENICE**

Podnositelji zahtjeva su Sergo (otac), Anzor i Aleksandre (sinovi) i Tengiz (brat). Nakon Revolucije ruža u Gruziji u 2003. godini u Autonomnoj Republici Ajarian na vlast su došle nove političke snage. Sergo, koji je bio zamjenik ministra unutarnjih poslova Ajariana (od 1994.-1997.) i predsjednik Ureda za reviziju (od 1997.-2004.) optužen je, među ostalim, za zlouporabu ovlasti i iznudu. Postupak za zapiljenu imovine pokrenut je protiv sve četvorice podnositelja u 2004. godini, jer je državno odvjetništvo ocijenilo da plaća koju je Sergo Gogitze primao kao zamjenik ministra i ravnatelj Ureda za reviziju – 7.667,00 eura za cijelo razdoblje službe na dva položaja nije bila dovoljna za stjecanje imovine u vrijednosti od 450.000,00 eura koju je tijekom obnašanja dužnosti stekao on sam, njegovi sinovi i njegov brat.

Ajarianski Vrhovni sud donio je presudu u odsutnosti Serga, Tenziga i Aleksandra Gogitidze, koji se nisu pojavili na sudu unatoč uredno dostavljenim pozivima. Taj sud je naveo kako uslijed nepojavljivanja na sudu podnositelji nisu osporili zahtjev državnog odvjetnika. Odluku je potvrdio Vrhovni sud Gruzije, uz izuzetak dvije nekretnine koje su izuzete od konfiskacije jer je sud utvrdio da ih je Anzor Gogitidze legalno stekao. Sergova ustavna tužba je odbijena. Razmatrajući podnositeljev prigovor da su zakonodavne izmjene kojima je uveden upravni postupak konfiskacije retroaktivno primijenjene u njegovom slučaju, Ustavni sud je utvrdio da zakonskim izmjenama nije uveden novi koncept, već je učinkovitije regulirao postojeće mjere usmjerene na sprečavanje i suzbijanje korupcije u javnoj službi.

Pozivajući se na pravo na mirno uživanje vlasništva, podnositelji su pred Sudom prigovarali zbog zapljene imovine. Također, tvrdili su da je povrijeđeno njihovo pravo na jednakost oružja u postupku konfiskacije, suprotno članku 6. stavku 1. Konvencije i pravo na pretpostavku nevinosti iz članka 6. stavka 2. Konvencije.

❖ **OCJENA SUDA**

U odnosu na članak 1. Protokola broj 1.

Zapljena imovine podnositelja predstavlja miješanje u njihovo pravo na mirno uživanje vlasništva.

Takvo miješanje bilo je zakonito jer se temeljilo na mjerodavnim odredbama kaznenog zakona i zakona o upravnom postupku. Sud je odbio podnositeljev prigovor da su zakonske odredbe u njegovom slučaju primijenjene retroaktivno, budući da su samo iznova regulirale novčane aspekte postojećih antikorupcijskih standarda uspostavljenih antikorupcijskim zakonima iz 1997. godine. Nadalje, države članice mogu kontrolirati upotrebu imovine putem odredaba s retroaktivnom primjenom kojima se nanovo reguliraju trajne faktične situacije ili pravni odnosi. Zbog svega navedenog, zapljena imovine podnositelja bila je zakonita. Legitimni cilj miješanja u pravo podnositelja na mirno uživanje vlasništva proizlazi iz činjenice da ova zapljena predstavlja dio šireg zakonodavnog paketa usmjerenog na intenziviranje borbe protiv korupcije u javnim službama. Stoga je ta mjera bila u skladu sa općim interesom da se osigura da podnositelji nisu pribavili imovinu na štetu zajednice.

Sud se potom okrenuo pitanju proporcionalnosti ove mjere, tj. pitanju postizanja ravnoteže između općih interesa zajednice u pitanjima borbe protiv korupcije i načina na koji su prema podnositeljima primijenjene mjere zapljene imovine.

Razmatrajući je li postupak za zapljenu bio proizvoljan, Sud je naveo kako su zakonodavne izmjene iz 2004. godine uslijedile nakon izvješća međunarodnih stručnih tijela o alarmantnoj razini korupcije u Gruziji. Nove zakonodavne mjere značajno su pomogle Gruziji da krene u pravom smjeru u borbi protiv korupcije.

Kao i u ranijim sličnim predmetima, Sud je zaključio da nalog za zapljenu imovine podnositelja na temelju velike vjerojatnosti da je stečena nezakonito nije suprotan članku 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju, tim više što vlasnici nisu dokazali suprotno. Stoga se Sud složio sa stajalištem Ustavnog suda Gruzije da upravni postupak za konfiskaciju nije bio proizvoljan, te je posebno naglasio da države imaju široku slobodu procjene pri odabiru načina na koji će se boriti s kriminalom. Sud je nadalje razmatrao jesu li domaći sudovi postupali proizvoljno. Pritom je primijetio da se trojica podnositelja nisu pojavili u postupku pred Vrhovnim sudom Ajariana, dok su prigovori podnositelja koji je sudjelovao u postupku u određenoj mjeri prihvaćeni, što je dovelo do uklanjanja određene njegove imovine s popisa za konfiskaciju.

Također, podnositelji ne mogu tvrditi da je došlo do procesne nejednakosti pred Vrhovnim sudom Gruzije. Tek nakon pažljive ocjene dokaza i financijske situacije podnositelja domaći su sudovi potvrdili da postoji značajna diskrepancija između prihoda podnositelja i njihovog bogatstva, i tek nakon toga donijeli odluku o zapljenu.

Stoga se ne može reći da podnositelji nisu imali priliku iznijeti svoje argumente ili da su domaći postupci bili proizvoljni. Zbog svega navedenog nije došlo do povrede članka 1. Protokola 1. uz Konvenciju.

U odnosu na članak 6. stavak 1.

Sud je odbacio ovaj zahtjev podnositelja jer su se podnositelji sami odrekli mogućnosti da sudjeluju u postupku

U odnosu na članak 6. stavak 2.

Sud je istaknuo da odredba o pretpostavki nevinosti nije primjenjiva na zapljenu imovine koja je naložena u građanskom postupku, budući da zapljena nije imala kaznenu narav, već preventivnu, odnosno kompenzatornu narav.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.